

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa N. spółki jawnej w G. i S. K.

przeciwko W. G., M. G., B. G.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 listopada 2015 r.,

zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. akt V Ca 180/15,

1) oddała zażalenie;

**2) zasądza od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę
3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 r. odrzucił apelację pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 19 marca 2014 r. Odrzucenie uzasadnił nieopłaceniem apelacji w terminie. Część opłaty, od której pozwani nie zostali zwolnieni, powinna zostać wniesiona do dnia 11 września 2014 r., a została uiszczona dopiero 5 listopada 2014 r. (art. 370 w związku z art. 373 k.p.c. i art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 ze zm. - dalej: „u.k.s.c.”)

Pozwani zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego. Ich zdaniem wniesienie opłaty przez reprezentującego ich pełnomocnika w dniu 5 listopada 2014 r. nastąpiło z zachowaniem terminu przewidzianego przez prawo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pozwani, zastępowani przez radcę prawnego K. S., wnieśli apelację w dniu 28 kwietnia 2014 r. Apelacja zawierała wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 26 maja 2014 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek. Na postanowienie to pozwani złożyli zażalenie. Na skutek zażalenia Sąd Okręgowy zmienił częściowo zaskarżone postanowienie. Postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2014 r. zwolnił pozwanych od opłaty od apelacji ponad kwotę 10.000 zł. W pozostałym zakresie zażalenie oddalił. Postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 28 sierpnia 2014 r. zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanych, radcy prawnemu K.S., w dniu 4 września 2014 r. (k. 760).

Zarządzeniem z dnia 8 października 2014 r. Sąd Rejonowy wezwał pozwanych do uiszczenia opłaty od apelacji w kwocie 10.000 zł w terminie 7 dni od doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia apelacji. Wezwanie to skierował najpierw, omyłkowo, do niereprezentującego już pozwanych adwokata T. D., a następnie, po odkryciu omyłki, do reprezentującego pozwanych radcy prawnego K.S., który w dniu 5 listopada 2014 r. w określonym w wezwaniu terminie 7 dni od doręczenia wezwania uiścił opłatę od apelacji w kwocie 10.000 zł.

Mimo zapłaty w dniu 5 listopada 2014 r. przez radcę prawnego K. S. kwoty 10.000 zł w terminie określonym w wezwaniu, w sprawie – wbrew twierdzeniom skarżących, a tak jak przyjął Sąd Okręgowy - nie został zachowany ustawowy termin do wniesienia opłaty od apelacji.

Według art. 112 ust. 1 u.k.s.c., zgłoszenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz wniesienie środka odwoławczego od postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania. Jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący ma, zgodnie z art. 112 ust. 2 u.k.s.c., obowiązek wezwać stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 k.p.c. W myśl art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przepisu art. 112 ust. 2 u.k.s.c. nie stosuje się jednak, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez zawodowego pełnomocnika. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie.

W sprawie radca prawny K. S. był zatem jako zawodowy pełnomocnik zobowiązany zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. do uiszczenia opłaty od apelacji w terminie tygodniowym, liczonym – jak trafnie przyjął Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu - od dnia doręczenia mu odpisu postanowienia Sądu Okręgowego z 28 sierpnia 2014 r., tj. od dnia 4 września 2014 r.

Według utrwalonego w orzecznictwie poglądu, przepis ten ma zastosowanie także w razie częściowego jedynie uwzględnienia złożonego przez zawodowego pełnomocnika wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2011 r., V CZ 116/10, 28 września 2011 r., I CZ 86/11 i 25 maja 2012 r., V CZ 12/12).

Zastosowaniu art. 112 ust. 3 u.k.s.c. w sprawie nie stało także na przeszkodzie wydanie przez Sąd Rejonowy zarządzenia wzywającego pełnomocnika pozwanych do uiszczenia w określonym terminie części opłaty nieobjętej zwolnieniem wynikającym z postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 28 sierpnia 2014 r. Choć wezwanie do uiszczenia tej części opłaty było oczywiście błędne w świetle art. 112 ust. 3 u.k.s.c., to uwzględniając jego datę, nie mogło ono

w żaden sposób wyrzeć negatywnego wpływu na niezachowanie w sprawie terminu do opłacenia apelacji liczonego w sposób określony w art. 112 ust. 3 u.k.s.c.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, a o kosztach postępowania zażaleniowego rozstrzygnął zgodnie z art. 98 § 3 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 13 ust. 2 pkt 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 zm.).